

РЕШЕНИЕ

№ 20654

гр. София, 21.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 25.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **6120** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145–178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 40, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба вх.№ ЗДОИ-9-2 от 17.06.2024 г. от г-жа Д. Х. Д. срещу Решение за предоставяне на достъп до обществена информация № ЗДОИ-9-1/06.06.2024 г.. издадено от съдебен помощник във ВКС , упълномощен със Заповед № 79/11.02.2022 г. По силата на това решение е постановен частичен отказ за предоставяне на информация по т. 1-2 от заявление от Д. Д. 22.05.2024 г. (изх. на БХК № П-026/22.05.2024 г.) до ръководителя на НК на ВКС.

Ответникът излага доводи за недопустимост на жалбата и наличие на основанията по чл.159, т.4 АПК за оставянето ѝ без разглеждане , а при алтернативност за нейната.

След като обсъди доводите на страните и приетите по делото доказателства, съдът в настоящия състав на приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена от лице, което има правен интерес от оспорването, в законоустановения за това срок. Разгледана по същество, тя е неоснователна.

Производството пред административния орган е образувано по заявление за достъп до обществена информация, вх. № ЗДОИ - 9/22.05.2024 г. на Върховен касационен съд , подадено от жалбоподателя. Със заявлението е поискано представяне на следната информация:

1. Всички издадени от ръководителя на Наказателна колегия на ВКС актове в изпълнение на правомощията му на едноличен орган в процедурата за разследване на престъпления от общ характер, извършени от главния прокурор, в това число издадените разпореждания с организационен характер във връзка с организацията на работата по преписките по чл. 411а. ал. 1 от НПК:

2. Брой и данни /включително деловоден номер, дата на постъпване и дата на изпращане/ относно всички съобщения по чл. 209 от НПК , които на основание чл.411а, ал.2 от НПК са изпратени от ръководителя на Наказателна колегия на Софийска градска прокуратура за произнасяне по общия ред , както и мотивите, с които те са изпратени.

3. е посочил периода за който иска посочената информация и начина на получаването ѝ , като е посочил електронен адрес.

На 06.06.2024 г. жалбоподателката получава в електронната си поща Решение № ЗДОИ- 9-1/06.06.2024 г.. издадено от съдебен помощник във ВКС , упълномощен със Заповед № 79/11.02.2022 г. С него е предоставен достъп до исканата информация в частта за издадените разпореждания с организационен характер във връзка с организацията на работата по чл.411а,ал.1 от НПК. Предоставени са копия от две разпореждания.

Предоставен е достъп до исканата от заявителя информация по т.2 , с изключение на мотивите , с които 51 броя съобщения по чл.209 НПК са изпратени от ръководителя на Наказателна колегия на ВКС на Софийска градска прокуратура за произнасяне по

общия ред. Предоставена е извадка от описната книга по т.3 от Разпореждане №32 от 14.06.2023г. на ръководителя на Наказателна колегия на ВКС.

В решението са изложени подробни мотиви, както следва : по отношение т. 1 от заявлението е посочено „ Разпорежданията на ръководителя на Наказателна колегия на ВКС , издадени по реда на глава тридесет и първа „а“ от НПК са част от преписка, образувана и съхранявана по реда на НПК, което съгласно чл. 4 от ЗДОИ ги изключва от приложното поле на ЗДОИ. Дейността на ръководителя на НК на ВКС е предпроцесуална дейност, с която се поставя началото на правомощие на С. за извършване на разследване по общия ред (предварителна проверка или досъдебно производство) или респективно да се сезира прокурора за разследване на престъпления, извършени от главния прокурор.

По отношение т. 2 от заявлението в частта, в която се искат мотивите, с които съобщенията по чл. 209 от НПК са изпратени на СГП на основание чл. 411а, ал. 2 от НПК не са с организационен характер и същите са извън обхвата на приложение ни ЗДОИ.

Като доказателства по делото са представени копия ведно с опис на предоставената й обществена информация.

ВКС е задължен субект по чл. 3, ал. 1 ЗДОИ, който дължи достъп до обществената информация, която се създава или се съхранява от него. Насрещно на това задължение е правото на гражданите да изискват информация от държавен орган или учреждение по въпроси, които представляват за тях законен интерес, освен ако информацията не е държавна или друга защитена от закона тайна или не засяга чужди права – чл. 41 от Конституцията на Република България (КРБ). Осъществяването на това право не може да бъде насочено срещу правата и доброто име на другите граждани, както и срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала.

Структурата, правата и задълженията на органите на съдебната власт са регламентирани в КРБ и в Закона за съдебната власт, а в НПК са уредени детайлно правомощията във връзка с актове, постановени в наказателното производство. В приложното поле на ЗДОИ попадат само онези категории актове на органите на съдебната власт, които са част от извършваната от тях административно-правна дейност, но не и до правомощията им относно извършването на процесуални действия по конкретни дела, за достъпа до който е регламентиран друг ред. В случай, че даден субект не е сред кръга лица, които имат право да достъп до информацията, съдържаща

се в конкретната преписка, вкл. на етап предварително (досъдебно) наказателно производство, по специален ред, то той не може да иска достъп до такава информация по общия ред на ЗДОИ.

В настоящия случай, произходът, съдържанието и значението на информацията за която е отказан достъп, изключва приложението на ЗДОИ. Това е така, тъй като информацията е свързана с преписка, образувана и съхранявана по реда на НПК. Досъдебните производства, респ. прокурорските проверки, се извършват по правилата на НПК, което обуславя приложимостта на чл. 198, ал. 1 НПК, съгласно който материалите по разследването не могат да се разгласяват без разрешение на прокурора. Последният не може да разреши разгласяване на информация, събрана чрез използване на специални разузнавателни средства, извън нейното предназначение за опазване на националната сигурност или за целите на наказателното производство. Следователно, нормативно е препятствана възможността всеки български гражданин да получи свободен достъп по реда на ЗДОИ до преписките на прокуратурата, вкл. и да се снабди с копие от конкретни документи по тях, без регламентираното в чл. 198, ал. 1 НПК разрешение за това.

Както правилно е посочил административният орган, дейността на ръководителя на НК на ВКС в процедурата по чл.411а НПК е предпроцесуална дейност с която се поставя началото на процедура за предоставяне на правомощие на СГП за извършване на разследване по общия ред. Редът за предоставяне на информацията, събирана и съхранявана в тези преписки и съдържаща се в разглежданите от нея дела и преписки, във връзка с функцията ѝ на орган на съдебната власт, следва да се прилагат нормите на НПК, като специални по отношение на тези в ЗДОИ.

Правото на достъп до обществена информация, макар и гарантирано от закона, не е неограничено. В чл. 4, ал. 1 и чл. 7, ал. 1 ЗДОИ са предвидени хипотези, при които това право може да бъде изключено, както и пълно или частично ограничено по силата на друг закон. Именно в тази хипотеза попада и отказаната информация по т. 1 и т. 2 от решение № ЗДОИ - 9/06.06.2024 г. Редът за предоставяне на информация, събрана, създадена и съхранена при разследването и проверките по едно наказателно производство, независимо от фазата, в която то се намира, е регламентиран в НПК. Исканата от заявителя информация не е обществена, тъй като номерата на образуваните досъдебни производства, прокурорски преписки и други конкретни данни по тях, не попадат в кръга на обществената информация по дефиницията на чл. 2 ЗДОИ.

Информацията за броя на образуваните и изпратени преписка по реда на чл.411 а НПК в прокуратурата преписки и досъдебни производства е достатъчна, за да си състави

мнение заявителя за дейността на ВКС по чл.411а,ал.1 от НПК, но това не предполага по-детайлна информация, с конкретни данни. Поради това, не е налице основание за отмяна на решението в тази му част.

Наред с това, относно отказа по т. 2 от заявлението следва да се отбележи и, че тъй като информацията е свързана с движението на конкретни преписки, хода на образуваните досъдебни производства и извършени процесуални действия, то достъпът до нея изключва прилагането на ЗДОИ. Както беше посочено по-горе, в приложното му поле попадат само онези актове на органите на съдебната власт, които са част от извършваната от тях административно-правна дейност, но не и относно проведени действия, извършени в съответствие с процесуалните разпоредби по конкретни наказателни производства. Налице е отрицателната предпоставка за правото на достъп по чл. 4, ал. 1 ЗДОИ, от която е изведено основанието за отказа, поради приложимостта на специалната норма на чл. 198, ал. 1 НПК. Мотивите за изпращането на конкретна преписка на СГП съдържа коментирани на съдържащите се материали и евентуално тяхната преценка. В чл. 228 НПК е уреден достъпът до материалите по разследването. Същите включват и такива, представляващи процесуални действия по решаването на преписката, като напр. постановления за отказ за образуване на досъдебно производство. По отношение на отказаната информация съдът счита, че нормативно е препятствана възможността по реда на ЗДОИ, още повече лице, незасегнато от проверката, да получи свободен достъп до преписките, вкл. и да се снабди с информация за енаправена преценка за изпращането ѝ на компетентната прокуратура. В оперативната преценка на прокурора е да прецени дали ще предостави тази информация. Исканата информация попада в категорията данни по чл. 198, ал. 1 НПК, а не в тази, отговаряща на изискванията на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ, на основание чл. 4, ал. 1 ЗДОИ единствено приложим спрямо търсенето на достъп до нея се явява специалният ред по НПК, относно разгласяване на материалите по разследването, т. е. касателно информацията, съдържаща се в тези материали.

В заключение следва да се отбележи, че при наличие на специален ред за търсене, получаване и разпространяване на информация от вида на процесната, ирелевантна е преценката за наличие на надделяващ обществен интерес, тъй като такава преценка се извършва в производствата, спрямо които са приложими правилата на ЗДОИ. Несъмнено, обстоятелствата, предмет на процесното заявление, са от изключителна значимост за обществото. По изложените съображения обаче, за повишаването на неговата информираност за тези обстоятелства не са приложими посочените правила.

Предвид изложеното и като прецени изцяло законосъобразността на оспорените актове в оспорваните им части на основание чл. 168, ал. 1 АПК, съдът в настоящия състав приема, че частичният отказ е постановен в установената форма от

компетентен орган – лице, надлежно овластено с представената заповед № 79/11.02.2022 г. на председателя на ВКС. При постановяване на решенията в тези им части не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и са в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 3 АПК разноските остават за жалбоподателя така, както са направени и следва да бъде уважено искането на ответника за юрисконсултско възнаграждение. Последното съдът определя в размер на 200 лева, съобразно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, издадена на основание чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Х. Д. срещу Решение за предоставяне на достъп до обществена информация № ЗДОИ- 9-1/06.06.2024 г.. издадено от съдебен помощник във ВКС , упълномощен със Заповед № 79/11.02.2022 на председателя на ВКС , в частта на постановения отказ за предоставяне на достъп до информацията, поискана по т. 1 и т. 2 от заявление за достъп до обществена информация, вх. № ЗДОИ - 9/22.05.2024 г. на Върховен касационен съд .

ОСЪЖДА Д. Х. Д., с ЕГН [ЕГН], да заплати на Върховен касационен съд сумата 200 (двеста) лева – юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на касационно оспорване на основание чл.40, ал.3 ЗДОИ.

Съдия: